

OHJAUSRYHMÄN KOKOUS

Aika:	Perjantai 11.2.2011 klo 9.05 - 10:20	
Paikka:	Keski-Uudenmaan vesiensuojelun kuntayhtymän toimisto, Kultasepänkatu 4 B, Kerava	
Osallistujat:	Erkki Kukkonen (vpj.)	Järvenpään kaupunki
	Sanna Kervinen	Tuusulan kunta
	Jarmo Vääriskoski	Uudenmaan Ely-keskus
	Eero Keto	Paijalan yht. vesialueen osakaskunta
	Pentti Korkka	Tuomalan kalastuskunta
	Jyri Seuna	Tuusulan seudun maataloustuottajat ry
	Antero Alhonen (pj.)	Keski-Uudenmaan vesiensuojelun ky
	Mauri Pekkarinen	Keski-Uudenmaan vesiensuojelun ky
	Jaana Hietala (siht.)	Keski-Uudenmaan vesiensuojelun ky
Poissa:	Kaarina Wilskman	Järvenpään kaupunki
	Heikki Hämäläinen	Tuusulan kunta
	Petri Juhola	Tuusulan kunta
	Tuija Reinikainen	Pro Tuusulanjärvi -liike

1. KOKOUKSEN AVAUS

Puheenjohtaja Antero Alhonen avasi kokouksen klo 9:05.

2. KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYS

Ehdotus: Jaettu asialista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

3. EDELLISEN KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA

Ehdotus: Hyväksytään ohjausryhmän pöytäkirja 2/2010.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

4. KALASTUS JA KALATUTKIMUKSET

Tuusulanjärven hoitokalastusmaalissa syksyllä 2010 oli 48 114 kg (53 vetoa, keskisaalis 908 kg/veto). Nuottaajina toimivat Aulis Kiiskilä ja Arto Hautala. Saalis oli 16 tonnia pienempi kuin edellisenä vuonna, mutta selvästi suurempi kuin vuosien 2005 - 2008 saaliit. Pieni lahna/pasuri oli selvästi runsain saaliskala sekä painon että yksilömäärän mukaan (liite 1). Hoitokalastuksen kustan-

nukset olivat 44 888 €. Sopimusoptio Kiiskilän kanssa on voimassa vielä vuoden 2011.

Helsingin yliopiston tekemä särkikalojen populaatiotutkimuksen raportti on viimeistelyä vaille valmis. Tutkija Tommi Malinen esittelee tuloksia kokouksessa.

Ehdotus: Ohjausryhmä merkitsee tiedoksi

- a) syksyn 2010 hoitokalastussaaliin ja
- b) populaatiotutkimuksen alustavat tulokset.

Käsittely: Malinen esitteli lahnan ja särjen laskentatuloksia. Lahnan biomassassa on moninkertaistunut vuodesta 2005. Syynä ovat olleet lisääntymiselle suotuisat vuodet 2006 ja 2007 ja tehoton kalastus. Särkikannan vaihtelu ei ole ollut yhtä suurta kuin lahnalla. Särjen vuosiluokat olivat pieniä vuosina 2007 ja 2008. Myös vahva petokalakanta luultavasti pystyy pitämään särjen biomassan kasvua kurissa. Tuusulanjärvellä hoitokalastuksen onnistuminen ja vuosisaaliit vaihtelevat voimakkaasti sääolosuhteiden mukaan Sateisina syksyinä, jolloin vesi on sameaa, kala ei parveudu ja saalis määrät jäävät pieniksi. Vuosisaalistavoitteen asettaminen lahnalle on hankalaa populaation koon ja kalastettavuuden vaihtelun takia, mutta arvio on n. 20 000 kg. Saalitavoite särjelle on n. 15 000 kg.

Esityksen jälkeen Korkka totesi, että järven kalamäärä on odotettua pienempi ja saman tuloksen olisi saanut nuottaustietojen perusteella. Pekkarinen muistutti, että kalat vaikuttavat suoraan levi- en kasvulle tärkeän liukoisen fosforin määrään ja siksi tehokaan hoitokalastuksen jatkaminen on tärkeää. Korkka pyysi, että kalansaalistietoihin lisätään nuotanvetojen pinta-alatiedot sekä kopion Malisen esityksestä. Nämä sovittiin liitettävän pöytäkirjaan.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

5.

TUUSULANJÄRVEN KUNNOSTUSHANKKEEN KUSTANNUKSET VUONNA 2010

Tuusulanjärvi-hankkeen menot kuntayhtymän kirjanpidossa vuonna 2010 olivat yhteensä 239 993 € sisältäen yleiskustannuslisän 20 000 €. Projektin tuotot muodostuvat kuntien maksamasta 240 000 eurosta. Tuusulanjärven kunnostushankkeen toteutuneet kustannukset (€) menoryhmittäin vuonna 2010 olivat seuraavat:

Momentti	Toteutuma
Maatalouden kuormituksen vähentäminen	396
Kosteikot	30 951
Rantojen kunnostus	13 396
Sedimentin kunnostus, ilmastus	8 225
Sedimentin kunnostus, muut	3 708
Hoitokalastus	44 888
Kalatutkimus	47 250
Yleiset (sis. yleiskustannuslisän)	91 119
Yhteensä	239 993

- Ehdotus: Ohjausryhmä merkitsee tiedoksi hankkeen vuoden 2010 menot.
- Käsittely: Korkka totesi kalatutkimuksen osuuden olevan liian suuri. Tähän Pekkarinen totesi, että vuonna 2010 maksettiin populaatiotutkimuksen viimeinen erä ja tutkimuksen osuus tulee tulevina vuosina pienenemään.
- Päätös: Ehdotuksen mukainen.

6.

KUNNOSTUSHANKKEEN TOTEUTUS JA RAHOITUS VUONNA 2011

Kunnostustoimet järvellä ja valuma-alueella jatkuvat toimintasuunnitelman mukaan. Vuonna 2011 Tuusulan kunta ja Järvenpään kaupunki rahoittavat Tuusulanjärven kunnostushanketta 110 000 eurolla/kunta (yhteensä 220 000 €). Lisäksi vuodelta 2010 siirtyy ennakkona n. 8 200 euroa (SYKE:n osuus kosteikon seurannasta v. 2010). Valtion projektirahoitusta on jäljellä n. 10 000 euroa, mikä käytetään työpanoksena Koskelan altaiden rakentamiseen. Liitteessä 2 on esitetty kunnostustyöryhmän kokouksessa 1/2011 tarkistettu toiminta- ja rahoitussuunnitelma vuodelle 2011.

Pro Agrian kanssa on vireillä tiedotuskampanja maatalouden vesiensuojelun edistämiseksi valuma-alueella. Hankkeen tuesta erityisympäristötukien suunnittelussa ja hakemisessa tullaan tiedottamaan alueen viljelijöille. Esa Partanen on selvittänyt mahdollisuutta perustaa alueen viljelijöiden kanssa "Tuusulanjärvi klubi", jonka ensimmäiseen tapaamiseen oli osallistunut 7 viljelijää. Ryhmässä oli keskustelu mm. nurmiviljelystä kaltevilla rantapelioilla ja hankkeen kustannuksella toteutettavasta kipsikäsittelykokeilusta (Yaran TraP-tutkimus). Kokeilu ei ollut saanut suurta kannatusta, mutta jos halukkaita viljelijöitä löytyy, voidaan se toteuttaa.

Tuusulanjärvi-projektin hankeraportti saadaan valmiiksi syksyyn 2011 mennessä ja näin ollen hankeseminaari voidaan järjestää ensi syksynä.

- Ehdotus: Ohjausryhmä merkitsee tiedoksi hankkeen taloudellisen tilanteen ja hyväksyy toteutus- ja rahoitussuunnitelman ohjeellisena vuodelle 2011.

- Käsittely: Kukkonen muistutti kipsikäsittelyn hyvistä tuloksista fosforikuormituksen vähentämisessä ja toivoi sitä kokeiltavan myös Tuusulanjärven valuma-alueella. Yaran tutkijaryhmä ei suosittele kipsiä sisävesille, koska kokeissa käytetty kipsi sisältää sulfaattia. Sulfaatti voi hapettomissa olosuhteissa pelkistyessään vapauttaa fosfaattia sedimentistä ja näin lisätä sisäistä kuormitusta. Pekkarisen mukaan tämän ei pitäisi olla ongelma Tuusulanjärven tapaisessa järveissä, jossa vedenvaihtuvuus on suhteellisen nopeaa ja ilmastus estää happikadon. Todettiin, että viljelijöiden kiinnostusta kokeiluun kartoitetaan ja mahdollisesti toteuttaa kokeilu muutamilla peltolohkoilla.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

7. SOPIMUKSET JA KILPAILUTUKSET

Kunnostustyöryhmä käsitteli urakkatarjoukset vesikasvien niit-
tourakoinnista ja kasvimassan käsittelystä kokouksessaan
1/2011. Toimitusjohtaja hyväksyi päätöksillään Telapari Oy:n niit-
totarjouksen ja Jukka Lassilan kasvimassan käsittelytarjouksen
kustannuksiltaan edullisimpina. Molemmat urakoitsijat ovat toimi-
neet Tuusulanjärvellä aiempina vuosina. Uusien sopimusten kus-
tannukset tulevat olemaan samaa suuruusluokkaa kuin vuonna
2010.

Ehdotus: Ohjausryhmä merkitsee tiedoksi tehtyjen vesikasvien niitto- ja kä-
sittelykilpailutusten päätökset.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

8. JÄRVEN TILAN JA KOSTEIKON TUTKIMUKSET VUONNA 2011

Kuntayhtymä jatkaa happimittauksia sekä kaasunmuodostuksen
ja sedimentaation seuranta aiempien vuosien tapaan. Rantamo-
Seitteli -kosteikon velvoitetarkkailu jatkuu syksyyn asti ja tarkkai-
luylhteenveto on laadittava vuoden loppuun mennessä. Uuden-
maan Ely-keskuksen vesinäytteenotto jatkuu kesäaikana joka toi-
nen viikko ja muuna aikana harvemmin. Ely-keskus ottaa ensi ke-
sänä myös pohjaeläinnäytteet (ohjelmassa joka 3. vuosi).

Helsingin yliopiston tutkijat ovat suunnittelemassa kalaston jatko-
tutkimuksia ja toivovat osarahoitusta hankkeelta. Hoitokalastus-
saaliin laji- ja pituusjakauman analysointi on keskeisin järvenhoi-
toon liittyvä kalatutkimus, joka on syytä toteuttaa hoitokalastuksen
onnistumisen ja tulevien vuosien kalastustarpeen arvioimiseksi.
Hankkeella ei liene tänä vuonna mahdollisuuksia osallistua mui-
den kalatutkimusten rahoittamiseen. Vuoden 2011 kalatutkimuk-
siin on varattu 8 000 euroa, mikä kuluu hoitokalastussalaan ana-
lysointiin (kulut olivat v. 2010 noin 7 000 euroa).

Ehdotus: Ohjausryhmä merkitsee tiedoksi

- a) järven tilan seurannan vuonna 2011 ja
- b) kalatutkimusten rahoitustilanteen.

Käsittely: Pekkarinen kertoi, että Ely-keskuksen seurantaresurssit ovat vä-
hentyneet, mutta kesäaikaan painottuva seuranta on riittävää
Tuusulanjärven osalta. Ely-keskus joutui lopettamaan Rusutjärven
seurannan, mutta kuntayhtymä kustantaa sen lisäveden johtami-
sen velvoitetarkkailuna.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

9.
KEVÄTRETKE

Kunnostustyöryhmä päätti tehdä seuraavan kokouksen yhteydessä (26.5.2011) tutustumisretken lähiseudun vesiensuojelu- ja kunnostuskohteisiin. Kohteita voisivat olla kaupunkipurot Viikissä ja Kartanonkoskella tai Tuusulanjärven kosteikkoalueet. Myös ohjausryhmän jäsenet voivat osallistua retkelle.

Ehdotus: Ohjausryhmä merkitsee tiedoksi kevätretken ajankohdan.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

10.
MUUT ASIAT

11.
SEURAAVA KOKOUS

Ehdotus: Ohjausryhmä päättää seuraavan kokouksen ajankohdan.

Päätös: Ohjausryhmän seuraava kokous pidetään kuntayhtymän toimistolla 23.9.2011 klo 9:00.

Puheenjohtaja

Antero Alhonen

Pöytäkirjanpitäjä

Jaana Hietala